

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de schattingsmethodiek voor ontbrekende maandpieken (Artikel 2.1.18 Technisch Reglement Distributie Elektriciteit)

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorafgaand traject.....	4
II.	Analyse en beoordeling.....	5
II.1.	Grootverbruiksmeterinrichtingen.....	5
II.2.	Kleinverbruiksmeterinrichtingen	5
A.	Validatieregels	5
B.	Schattingsregels.....	6
B.1.	Schatting bij laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek.....	6
B.2.	Schattingen bij een tussentijdse facturatie	7
B.3.	Schattingen in het geval van een functionele status ‘niet-communicerend’	8
	Beschikbaar gedeelte	10

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Fluvius System Operator cv (hierna: Fluvius) diende namens de elektriciteitsdistributienetbeheerders op 11 januari 2022 een schattingsmethodiek voor ontbrekende maandpieken ter goedkeuring in bij de VREG. De voorgestelde schattingsmethodiek werd opgenomen in een document dat toelichting geeft bij de validatie- en schattingsregels rond vermogenspieken volgend uit de implementatie van de nieuwe tariefmethodologie, die leidt tot de invoering van het capaciteitstarief in Vlaanderen.

Na overleg hierover met de VREG maakte Fluvius namens de elektriciteitsdistributienetbeheerders op 3 maart 2022 de finale versie van de voorgestelde schattingsmethodiek over aan de VREG. Deze beslissing en de bijhorende analyse heeft betrekking op die finale versie.

I.2. Wettelijk kader

De wettelijke basis voor deze beslissing is Artikel 2.1.18 van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (TRDE), waarin gesteld wordt dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder een schattingsmethodiek moet opstellen voor ontbrekende maandpieken. Dit kadert binnen de implementatie van de nieuwe nettarieven waarbij netgebruikers deels zullen worden afgerekend op basis van hun afnamepiek. Deze afnamepieken worden iedere maand gemeten en gecommuniceerd door de digitale meter. Echter, als de gemeten afnamepieken niet tijdig worden doorgestuurd (bv. door communicatieproblemen van de digitale meter) gaat men over tot een schatting. De van toepassing zijnde schattingsregels worden bepaald in de voorliggende schattingsmethodiek. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet deze schattingsmethodiek ter goedkeuring voorleggen aan de VREG.

“Art. 2.1.18

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt een schattingsmethodiek op voor ontbrekende maandpieken en legt deze ter goedkeuring voor aan de VREG. Bij gebrek aan een goedgekeurde schattingsmethodiek legt de VREG zelf een schattingsmethodiek vast.

§2. In geval van maandelijkse facturatie wordt een maandpiek, die 10 dagen na het einde van de maand niet ter beschikking is in de achterliggende datasystemen, geschat volgens de schattingsmethodiek zoals bepaald in §1. Uitgezonderd berekeningsfouten is deze schatting definitief.

§3. Bij een op afstand uitleesbare kleinverbruiksmeter worden, in geval van jaarfacturatie, de ontbrekende maandpieken die 10 dagen na het einde van de meteropnamemaand niet ter beschikking zijn in de achterliggende datasystemen, geschat volgens de schattingsmethodiek zoals bepaald in §1. Uitgezonderd berekeningsfouten is deze schatting definitief.”

De Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders hebben via hun werkmaatschappij Fluvius een gezamenlijke schattingsmethodiek opgesteld.

De maandpiek is de hoogste kWh-afname op een toegangspunt in een kwartier van een maand t.o.v. de 15 minuten van dat kwartier, en kan aldus uitgedrukt worden in kW. De waarde is relevant

omdat ze kan worden gebruikt als tariefdrager voor aanrekening van de periodieke elektriciteitsdistributienettarieven.

I.3. Voorafgaand traject

Een eerste voorstel voor deze schattingsmethodiek werd op 30 augustus 2021 door Fluvius informeel afgetoetst met de VREG. Op 28 oktober 2021 maakte de VREG per e-mail zijn opmerkingen over aan Fluvius, waarna begin december 2021 een mondeling overleg plaatsvond. Op 11 januari 2022 legde Fluvius de schattingsmethodiek officieel (per digitale brief) ter goedkeuring voor. De VREG stelde daarbij echter nog enkele onduidelijkheden en inconsistenties vast, waardoor een schriftelijke iteratie noodzakelijk werd geacht. Een aangepaste versie werd per e-mail ingediend op 21 februari 2022. Na een laatste mondeling overleg werd de finale versie per e-mail overgemaakt aan de VREG op 3 maart 2022. De voorgestelde schattingsmethodiek vormt een onderdeel van een document dat toelichting geeft bij de validatie- en schattingsregels rond vermogenspieken volgend uit de implementatie van de nieuwe tariefmethodologie en dat als bijlage bij deze beslissing wordt gevoegd.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Grootverbruiksmetinstrumenten

Voor **AMR-meters** (meters waarbij de kwartierwaarden worden geregistreerd en doorgestuurd) worden de maandpieken rechtstreeks bepaald uit de kwartierprofielen. Bijkomende schattingsregels voor ontbrekende maandpieken zijn dus niet noodzakelijk aangezien de schattingsregels voor de continue meetgegevens van toepassing zijn.

Ook voor de nog resterende **MMR-meters** (meters die maandelijks worden uitgelezen), welke door Fluvius zullen worden vervangen door AMR-meters, is er geen piekregister en blijft de bepaling van de maandpieken door een berekening op basis van de gemeten maandvolumes. Als dusdanig zijn er enkel schattingsregels voor de ontbrekende maandvolumes en niet specifiek voor de ontbrekende maandpieken.

Beoordeling

De VREG stelt vast dat zowel voor AMR als MMR meters de kW-maandpieken worden bepaald op basis van gemeten kWh-volumes (AMR: kwartiervolumes; MMR: maandvolumes). Voor deze volumes zijn conform Art. 4.3.29 TRDE schattingsregels vastgelegd waardoor er geen bijkomende schattingsregels voor de ontbrekende maandpieken nodig zijn.

II.2. Kleinverbruiksmetinstrumenten

Aangezien de maandpieken voor kleinverbruiksmetinstrumenten niet volgen uit gemeten volumeregisters (zoals het geval is bij grootverbruiksmetinstrumenten), maar in een apart maandpiekregister worden geregistreerd, moeten aparte validatie- en schattingsregels voor maandpieken worden vastgelegd. De schattingsregels zijn ook van toepassing op niet-gevalideerde maandpieken, omdat niet-gevalideerde maandpieken niet gebruikt worden voor facturatie doeleinden. We beschouwen deze niet-gevalideerde maandpieken daarom ook als ontbrekende maandpieken zoals bedoeld in het TRDE. Desgevallend bevat deze beslissing ook een beoordeling van de validatieregels die bepalen wanneer een maandpiek als niet-gevalideerd wordt beschouwd.

A. Validatieregels

De validatie van de gemeten maandpieken voor kleinverbruiksmetinstrumenten gebeurt bij de werkmaatschappij Fluvius in het Meter Data Management (MDM) systeem, en bestaat uit een verificatie dat de gemeten maandpiek het aansluitingsvermogen vermenigvuldigd met een factor 1,55 niet overschrijdt. De factor van 1,55 werd gekozen omdat bij deze waarde de automaat van de binneninstallatie zeker moet afschakelen na een kwartier. De registratie van zulke maandpieken zou dus in principe niet kunnen voorkomen, en indien dit wel zou gebeuren kan dit een indicatie zijn dat de gemeten waarde foutief is. Bijgevolg wordt de gemeten maandpiek niet gevalideerd. Verder is het zo dat bij maandpieken die boven het aansluitingsvermogen gaan door Fluvius een nader onderzoek wordt ingesteld om te verzekeren dat de meetinstrument correct is. Zo nodig wordt ter plaatse gegaan.

Fluvius geeft in het overgemaakte document aan dat de validatieregels zullen evolueren van zodra er meer informatie beschikbaar komt zoals bv. historiek en statistiek voor bepaalde groepen

klanten. Fluvius geeft aan dat deze herziening voorzien is één jaar na de invoering van de nieuwe nettarieven.

Beoordeling:

De VREG volgt de redenering dat kortstondige overschrijdingen van het aansluitingsvermogen kunnen voorkomen en dat daarom de validatie gebaseerd is op een grenswaarde van 1,55 keer het aansluitingsvermogen. De VREG verwelkomt het initiatief van Fluvius om de validatieregels te herzien één jaar na de introductie van de nieuwe nettarieven, en zal deze evolutie mee opvolgen.

De VREG keurt bijgevolg goed dat gemeten maandpieken boven de aangegeven grenswaarde als niet-gevalideerd worden beschouwd.

B. Schattingsregels

Het door Fluvius overgemaakte document beschrijft de schattingsregels voor maandpieken bij kleinverbruiksmetingen. Net zoals de validatie gebeuren de schattingen in het Meter Data Management (MDM) systeem. Schattingen worden afgerond tot 3 cijfers na de komma.

De voorgestelde schattingsmethodiek wordt enkel toegepast in de volgende gevallen:

- *Bij een laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek* – In overeenstemming met Art. 2.1.18 TRDE moet ten laatste op de 10^{de} kalenderdag van maand *M+1*, een maandpiek voor maand *M* beschikbaar zijn. Indien dit niet het geval is gaat de distributienetbeheerder over tot een schatting.
- *Bij tussentijdse facturaties* – Omdat de gemeten maandpiek van maand *M* pas bij Fluvius gekend is aan het begin van maand *M+1*, zal men bij sommige marktprocessen zoals leverancierswissel en klantenwissel vaak niet beschikken over de laatste maandpiek omdat de wissels plaatsvinden in een lopende maand *M*. Omdat de marktprocessen een meteropname triggeren, is een tussentijdse schatting van de maandpiek noodzakelijk.
- *Bij functionele status ‘niet-communicerend’* – Een verandering van de functionele status (Art. 3.2.6 TRDE) heeft ook een impact op de tarifaire status. Wanneer de digitale meter in functionele status ‘niet-communicerend’ gezet wordt, wordt de distributienetgebruiker vanaf dat moment volgens de huidige tariefmethodologie 2021-2024 aangerekend op basis van het LS-distributienettarief voor een klassieke meter. De maandpieken worden gedurende deze periode wel verder geschat.

B.1. Schatting bij laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek

De schatting n.a.v. een laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek gebeurt op basis van een beschikbare historiek aan maandpieken op het toegangspunt. De ontbrekende piek wordt geschat als het rekenkundig gemiddelde van de laatst beschikbare maandpieken met een maximum van 12 maanden. Hierbij wordt enkel rekening gehouden met effectieve (gemeten) waarden. Bij het ontbreken van een historiek wordt een defaultwaarde van 2,500 kW aangenomen.

De schatting is definitief (behoudens berekeningsfouten) tenzij de elektriciteitsdistributienetbeheerder op een later tijdstip voor de ontbrekende maandpiek de reële, gevalideerde maandpiek ontvangt. Dan overschrijft deze reële maandpiek de eerdere schatting voor diezelfde maand.

Bestaande geschatte maandpieken worden niet herschat bij een aanpassing van de voorafgaande beschikbare historiek. Wel is het zo dat een overschrijving van een geschatte maandpiek met een werkelijke maandpiek aanleiding geeft tot een herberekening van de gemiddelde maandpiek (telkens het rekenkundig gemiddelde van de maandpieken van de voorbije 12 maanden) en de daarop in de tariefmethodologie gebaseerde facturatiepiek (o.b.v. gewogen gemiddelde maandpieken in de periode die afgerekend wordt). Echter, een rectificatie zal enkel gebeuren wanneer een aangerekende facturatiepiek significant wijzigt na een overschrijving van een geschatte maandpiek door een werkelijke maandpiek. De waarde voor een significante afwijking wordt ingesteld op 0,500 kW.

Er wordt in de schattingsregels enkel gebruik gemaakt van de waarden in het maandpiekregister. Kwartiervolumes worden aldus niet gebruikt, zelfs niet indien ze beschikbaar zouden zijn. De reden hiervoor is dat Fluvius de methodiek voor alle elektriciteitsdistributienetgebruikers met een kleinverbruiksmeterinrichting wil toepassen, ongeacht hun allocatiepuntconfiguratie. Gevalideerde kwartiergegevens voor digitale meters zijn standaard niet beschikbaar, alleen daar waar er een expliciete vraag voor is door de distributienetgebruiker.

Beoordeling:

De VREG stelt vast dat een schatting in eerste instantie gebaseerd is op een historiek van reëel gemeten maandpieken. Bij afwezigheid van een historiek wordt teruggerepen naar een defaultwaarde van 2,500 kW. De VREG merkt hierbij op dat de defaultwaarde het meest gunstige resultaat voor de individuele distributienetgebruiker oplevert. Bijgevolg keurt de VREG de voorgestelde methodiek goed.

Verder wordt voorzien in een overschrijving van geschatte door gemeten maandpieken en een rectificatie in het geval dat een aangerekende facturatiepiek (volgens tariefmethodologie 2021-2024) hierdoor significant wijzigt (0,500 kW). De VREG keurt de voorgestelde methodiek goed, maar vraagt tegelijk dat deze schattingsregels worden geëvalueerd één jaar na de introductie van de nieuwe nettarieven. In de periode waarover geëvalueerd wordt, dient een monitoring te worden opgezet waarbij volgende parameters worden bijgehouden:

- het aantal schattingen;
- het aantal reële waarden die schattingen overschrijven;
- het verschil tussen de reële waarden die schattingen overschrijven en de geschatte waarden;
- het aantal rectificaties ten gevolge van overschrijvingen van de reële maandpieken;

Verder dient daarbij door Fluvius ook gepolst te worden naar de ervaringen en bedenkingen van de marktpartijen.

De VREG keurt eveneens goed dat eenzelfde schattingsmethodiek voor alle elektriciteitsdistributienetgebruikers met een kleinverbruiksmeterinrichting wordt toegepast, ongedacht de allocatiepuntconfiguratie cfr. Art. 4.2.13 TRDE.

B.2. Schattingen bij een tussentijdse facturatie

Aangezien de maandpiek voor maand M pas beschikbaar is tijdens de eerste kalenderdagen van maand $M+1$, zal Fluvius bij bepaalde marktprocessen (bv. klantenwissel, leverancierswissel,...) die een meteropname triggeren niet tijdig beschikken over de maandpiek voor maand M om de gemiddelde maandpiek en de facturatiepiek op het moment van meteropname te bepalen. Om

deze reden moet er bij bepaalde marktprocessen een tussentijdse maandpiek op het niveau van het toegangspunt worden geschat. Bijgevolg worden er schattingsregels vastgelegd voor zowel de afsluitende slice als de startende slice.

Voor de **afsluitende slice** gebeurt de schatting op identiek dezelfde manier als voor de schatting van een laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek, i.e., het rekenkundig gemiddelde van de laatst beschikbare maandpieken met een maximum van 12 maanden of de defaultwaarde van 2,500 kW indien er geen reëel gemeten historiek van maandpieken beschikbaar is. Een verschil met de schattingsmethodiek voor laattijdige en niet-gevalideerde maandpieken is dat een facturatiepiek (volgens tariefmethodologie 2021-2024) vast is, en dus later niet wordt gerectificeerd wanneer gemeten maandpieken eerder geschatte waarden overschrijven.

Voor de **startende slice** wordt er een onderscheid gemaakt tussen scenario's waarin de netgebruiker enerzijds niet en anderzijds wel verandert. Indien de netgebruiker op het toegangspunt niet verandert (bv. leverancierswissel) zal - normaal gezien - de reële maandpiek voor maand M in het begin van maand $M+1$ bekend worden. Deze reële maandpiek zal toegewezen worden aan de startende slice. Deze werkwijze is niet mogelijk in een scenario waarbij de netgebruiker wel verandert (klantenwissel) omdat men dan de reële maandpiek niet met zekerheid kan toewijzen aan de vertrekkende of de nieuwe netgebruiker. In dit geval wordt teruggegrepen naar de defaultwaarde van 2,500 kW. Fluvius geeft aan dat de defaultwaarde op een later moment verfijnd kan worden op basis van de grotere hoeveelheid van historische meetdata.

Deze principes worden ook doorgetrokken naar situaties waarbij er meerdere marktprocessen in gang gezet worden in een maand (bv. klantenwissel gevolgd door een leverancierswissel).

Beoordeling:

De VREG gaat akkoord met de voorgestelde werkwijze voor schattingen bij een tussentijdse facturatie, maar vraagt wel om één jaar na de introductie van de nieuwe nettarieven ook deze schattingsregels te evalueren en zo nodig aan te passen om een zicht te krijgen op het aantal uitgevoerde schattingen, en op de juistheid van de schattingen in situaties waarbij de reële piek voor de startende en afsluitende slices toch kan achterhaald worden. Verder dient er ook gepolst te worden naar de ervaringen en bedenkingen van de marktpartijen.

B.3. Schattingen in het geval van een functionele status 'niet-communicerend'

Een op afstand uitleesbare kleinverbruiksmeetinrichting (i.e. digitale meter) kan volgens het TRDE (art. 3.2.6 §3) één van twee functionele statussen hebben, namelijk 'volledig functioneel', code S2, of 'niet-communicerend', code S0. De omschakeling tussen beide statussen gebeurt na een bepaalde periode waarin de meter start/stopt met communiceren en gaat gepaard met een meteropname. Een verandering van de functionele status kan ook een impact hebben op de tarifaire status. Wanneer de meter in functionele status S0 gezet wordt, wordt de distributienetgebruiker volgens de huidige tariefmethodologie 2021-2024 vanaf dat moment aangerekend op basis van het LS-distributienettarief voor een klassieke meter. De maandpieken worden gedurende deze periode wel verder geschat.

Fluvius zal bij de omslag van S0 naar S2 automatisch een nieuwe ODR (on demand reading) uitvoeren waarbij de historiek van de voorgaande ontbrekende maandpieken wordt opgehaald (maximaal 12 voorgaande maanden). Deze reële maandpieken overschrijven de maandpieken die gedurende de periode van de functionele status S0 werden geschat. Deze reële maandpieken zullen echter enkel een impact op de toekomstige pieken na kanteling naar S2 hebben aangezien de

netgebruiker in de periode van de functionele status S0 wordt afgerekend op basis van het LS-distributienettarief voor een klassieke meter.

Fluvius zal de termijnen voor de omschakeling van functionele status verder evalueren.

Beoordeling:

De VREG stelt vast dat de technische randvoorwaarden een impact hebben op de aan de VREG ter goedkeuring voorgelegde schattingsmethodiek aangezien de maandpieken verder worden geschat in de periode waarin de meter in een functionele status 'niet-communicerend' staat. De VREG keurt goed dat de schattingsregels ook in dergelijke situaties worden toegepast. De schattingsregels wijken daarbij niet af van de regels voor een laattijdige of niet-gevalideerde maandpiek.

Verder wil de VREG dat de schattingsmethodiek gekoppeld aan de statuswissel één jaar na het in werking treden van de nieuwe nettarieven worden geëvalueerd. Hierbij wenst de VREG op de hoogte gehouden te worden van de evolutie van het aantal S0-statussen.

Beschikking gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. De door de distributienetbeheerders aan de VREG voorgestelde schattingsmethodiek voor ontbrekende maandpieken zoals in deze beslissing werd uiteengezet wordt goedgekeurd. Deze schattingsmethodiek wordt op de website van Fluvius gepubliceerd.

Artikel 2. Fluvius evalueert de schattingsmethodiek 12 maanden na de invoering van de nieuwe nettarieven volgens de tariefmethodologie, o.m. rekening houdende met de elementen die in deze beslissing door de VREG worden aangehaald. Fluvius bezorgt de VREG zijn bevindingen en desgevallend een voorstel tot wijziging van de schattingsmethodiek 18 maanden na de introductie van de nieuwe nettarieven.

Artikel 3. De beslissing treedt in werking op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

Bijlage: Toelichting door Fluvius bij de validatie- en schattingsregels rond vermogenspieken (incl. voorgestelde schattingsmethodiek)